

Μακεδονικά

Τόμ. 12 (1972)

Αφιερύεται εις την μνήμην Γεωργίου Θεμελή, Χαραλάμπους Λέκα

Επανομή (προσθήκη)

Χ. Π. Συμεωνίδης

doi: [10.12681/makedonika.1016](https://doi.org/10.12681/makedonika.1016)

Copyright © 2015, Χ. Π. Συμεωνίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Συμεωνίδης Χ. Π. (1972). Επανομή (προσθήκη). *Μακεδονικά*, 12, 495. <https://doi.org/10.12681/makedonika.1016>

ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

ΕΠΑΝΟΜΗ (ΠΡΟΣΘΗΚΗ)

Ἡ δημοσίευση τῆς σύντομης μελέτης μας γιὰ τὴν Ἐπανομή στὸν 11. τόμο τῶν «Μακεδονικῶν» ἔδωσε τὴν ἀφορμὴ στὸν κ. Α. Τσακνάκη, συγγραφέα τῆς γνωστῆς μονογραφίας γιὰ τὴν Ἐπανομή πού λάβαμε ἤδη ὑπόψη μας, νὰ μοῦ ἀποκαλύψῃ τὸ περιεχόμενο ἐγγράφου ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης, ὅπου καταχωρεῖται ὁ τύπος Ἐπανομή τῆς κωμόπολης πού μᾶς ἀπασχόλησε, πράγμα πού εὐδοῦνε τὴν ἄποψή μας ὅτι στὸ Ἐπανομή κρύβεται τὸ νεοελληνικὸ ἐπιθ. ὑπάνεμος. Ἴδου τὸ σχετικὸ χωρίο:

«Ὁ δὲ Ψαριανὸς θαλασσηνὸς ἀγωνιστῆς τοῦ 21 Νικόδημος Κωνσταντῖνος, ὅταν ὑπηρετοῦσε σὲ ναυτικὴ μονάδα πού ναυλοχοῦσε στὴν Ἐπανομή Θεσσαλονίκης, εἰδοποίησε τοὺς πρῶχοντας τῶν Ψαρῶν γιὰ τὴν ἐπικειμένη τότε ἀπόβαση τοῦ τουρκικοῦ στόλου στὰ Ψαρά».

Ἡ πληροφορία ἀναφέρεται σὲ περίοδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης πρὶν ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν (1824). Ὁ Κωνσταντῖνος Νικόδημος ἔχει τὸν βαθμὸ τοῦ ὑποναύρχου στὰ 1862, ἔτος κατὰ τὸ ὅποιο ἐκδίδει τὸ ἔργο του «Υπόμνημα τῆς νήσου Ψαρῶν» στὴν Ἀθήνα σὲ δύο τόμους.

Ἐπίσης μιά ἄλλη ὑπόθεση τῆς μελέτης αὐτῆς εὐδοῦνεται ἀπὸ πληροφορία τοῦ φίλου συναδέλφου κ. Νίκου Παλαδόπουλου, ὅτι στὴ γλώσσα τῶν κατοίκων τῆς Ἐπανομῆς ἀπανομή ὀνομάζεται πράγματι τὸ ὑψημὸ μέρος.

Γιὰ τὴ μεταβολὴ Ἐπανομή Ἐπανομή πβ. τὸ ἀνάλογο Ἄης Ἐπάτιος Ἄης Ἐπάτης (Κ. Μηνᾶ, Τὰ ἰδιώματα τῆς Καρπάθου, Ἀθήνα 1970, σ. 33).

Χ. Π. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

ΕΠΑΝΟΜΗ

(ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ Χ. Π. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ)

Στὸν προηγούμενο τόμο τῶν «Μακεδονικῶν» δημοσιεύθηκε ἀξιόλογη μελέτη τοῦ Χ. Π. Συμεωνίδη, σχετικὴ μὲ τὴν ἐτυμολογία τοῦ τοπωνυμίου Ἐπανομή¹. Ὁ συγγραφέας, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὶς ἀπόψεις πού εἶναι συγκεντρωμένες στὴ μονογραφία τοῦ Ἀθ. Τσακνάκη γιὰ τὴν ἱστορία καὶ τὴ λαογραφία τῆς Ἐπανομῆς², ἀντικρούει μὲ πειστικότητα τὶς λόγιες ἐτυμολογίες τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὸ ἐπάνω νομή* Ἐπανονομή Ἐπανομή καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ ἄνω νομή Ἀπανομή διαβλέπει ἐπίσης μιά προσπάθεια παρετυμολογικῆς ἐρμηνείας τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τὴ φράση «ἐπάνω μή», πού ἀποδίδεται, κατὰ τὴν παράδοση, στοὺς πειρατὲς ὕστερα ἀπὸ ἀποτυχημένες ἐπιδρομὲς τους στὸ χωριό.

1. Χ. Π. Συμεωνίδη, Ἐπανομή, «Μακεδονικά», τ. 11 (1970), σ. 306-310.

2. Α. Θ. Τσακνάκη, Ἐπανομή. Ἱστορία-Λαογραφία, «Χρονικά τῆς Χαλκιδικῆς», ἀρ. 17-18, Θεσσαλονίκη 1969, σ. 9.